

Манастир Гомирје је најзападнији српски манастир у Европи. Налази се у Горском Котару и припада Горњокарловачкој епархији Српске православне цркве. У оквиру манастирског комплекса налази се храм Рожденија светог Јована Претече.

Историја

Манастир Гомирје је настао у вријеме када су се формирала прва српска насеља у Гомирју, Врбовском и Моравицама крајем 16. вијека. Основан је 1600. године, а његови први градитељи били су калуђери који су дошли из манастира Крка и који су почели градњу манастира 1601. године. Током 17. вијека сви манастирски објекти били су саграђени од дрвета.

Почетком 18. вијека отпочињу припреме за изградњу зидане цркве и манастирског конака. Сазидана је 1719. године нова манастирска црква, а 1730. и манастирско здање са 12 келија и трпезаријом. На манастирском гробљу на Велику Госпојину 1747. године освештао је владика Павле Ненадовић, каснији карловачки митрополит, капелу посвећену Успенију Пресвете Богородице. На овај празник у Гоморју се од тада одржава велики народни сабор.

Култура и образовање

Манастир је своје најбоље раздобље имао током 18. века када је постао прворазредно културно и образовно средиште Срба у овом дијелу Хабзбуршке монархије. У Гомирју је деловала иконографска школа коју је установио Симеон Балтић и из које потичу многи иконостаси и иконе у црквама Горњокарловачке епархије. Овдје је био развијен и преписивачки рад.

Током 19 в. неколико еминентних и значајних особа је живело у Гомирју. Између осталих Јосиф Рајачић, митрополит и српски патријарх, Сава Мркаљ, реформатор

српског писма, а накратко овде је на пропутовању боравио и Никола Тесла.

Страдања и обнова

Најтежи период манастир је прошао у 20. вијеку. Током Првог Свјетског рата био је претворен у логор за политички оптужене српске свештенике. У Другом Свјетском рату усташе су 1943. године манастир запалиле. Само је остала демолирана манастирска црква. Игуман Теофан Косановић је убијен. Вредно културно благо и библиотека пренети су у Загреб гдје се и данас налазе. После Другог Свјетског рата обновљена је манастирска црква, а од 1967. и цијели манастирски комплекс.

Спољашње везе

- Епархија горњокарловачка: [Манасти Гомирје](#) .
- Српско културно друштво Просвјета: [Гомирје](#) .